

Mama Afrika, Miriam Makeba

Nangamso Ka NomaHlubi-Koza

*“Igqirha lendlela nguqongqothwane.
Igqirha lendlela kuthwa nguqongqothwane.
Ebeqabel’egqithapha, uqongqothwane.
Ebeqabe’legqithapha, uqongqothwane.”*

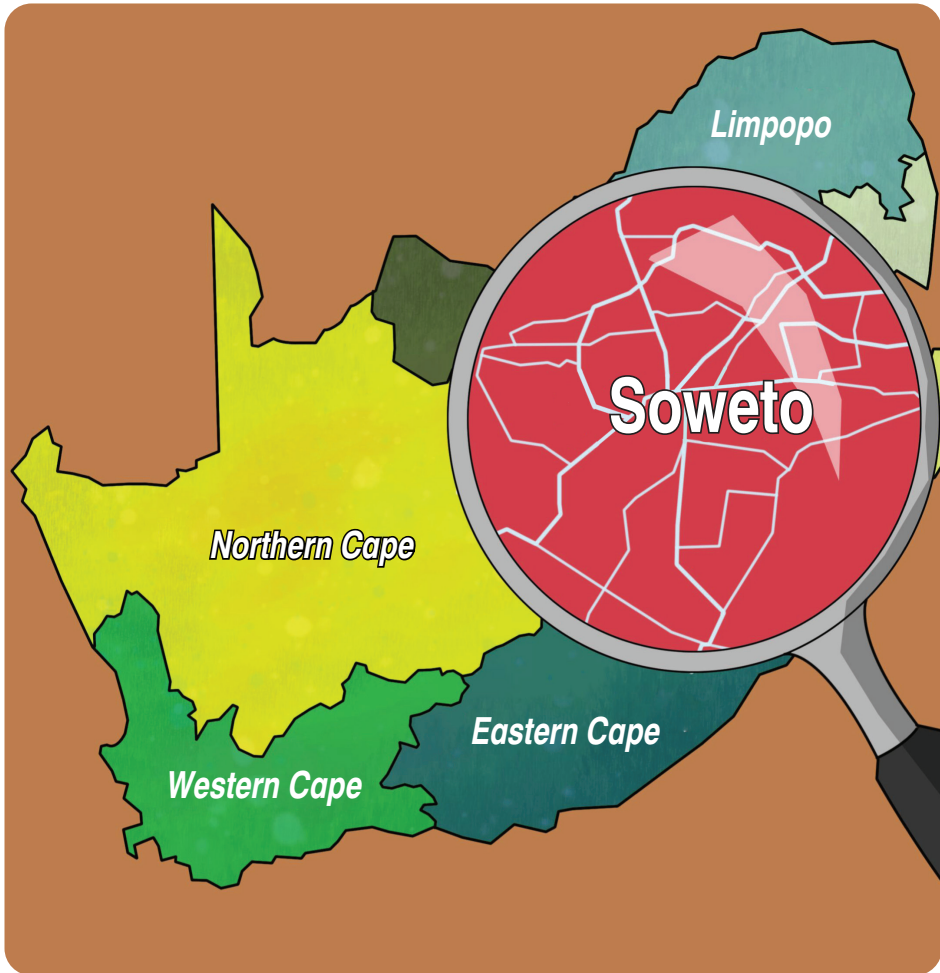

Ye ke ye nngwe ya dikoša tšeo di tumilego kudu mo Afrika Borwa. Na o a e tseba?

Ke koša ya seopedi sa go tuma kudu, Miriam Makeba.

Ma-Afrika Borwa, le Ma-Afrika kaofela Kontinenteng ya Afrika, a mo rata haholo. O ile a sebedisa lebitso la hae, lentswe la hae le monate le setumo sa hae ho ruta ka dintho tse ngata. O ne a bina ha monate ka dipuo tse ngata tse kenyelletsang, Sexhosa, Sezulu, Sesotho, Kiswahili le Senyesemane.

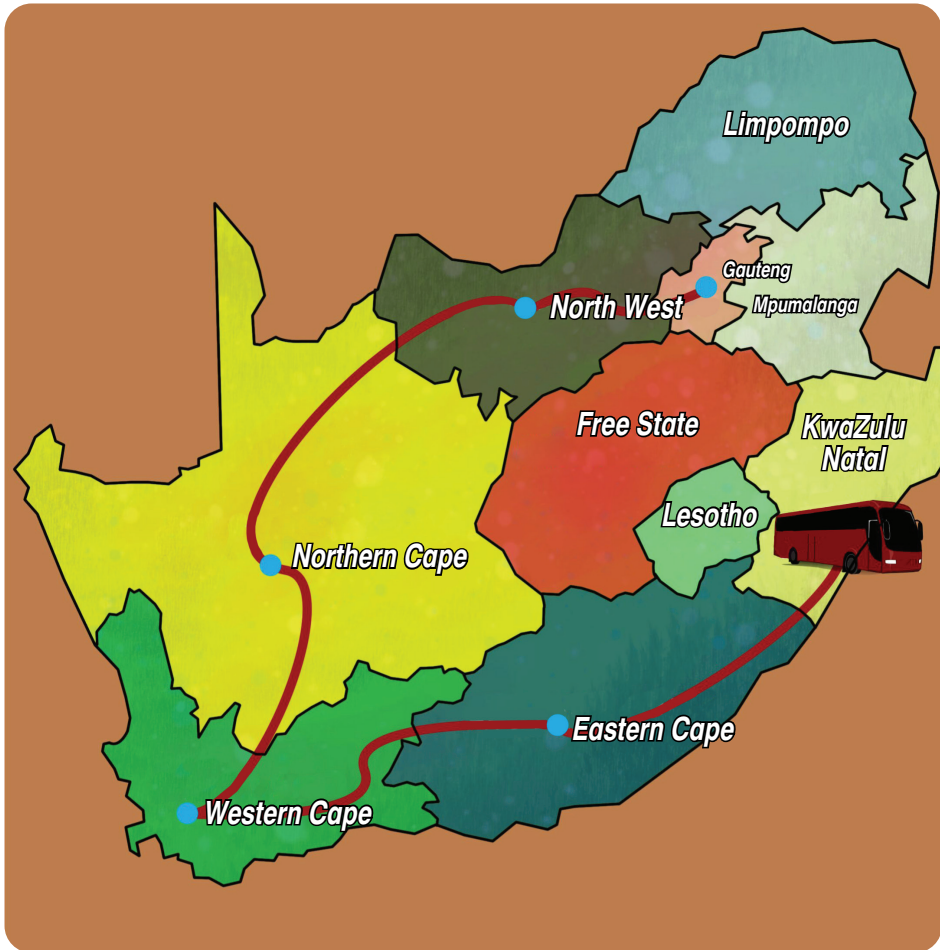

O hlahetse motse toropong, Gauteng, a holela ditoropong tse kenyelletsang, Nelspruit le Sophiatown.

O qadile ho bina sehlopheng sa mmino sa motswala wa hae, Cuban Brothers. Ba ne ba bina mmino wa setso ba o tswaka le jese. O ile a hahlaula haholo kontinenteng ya Afrika le sehlopha sa hae se setjha, *Manhattan Brothers*.

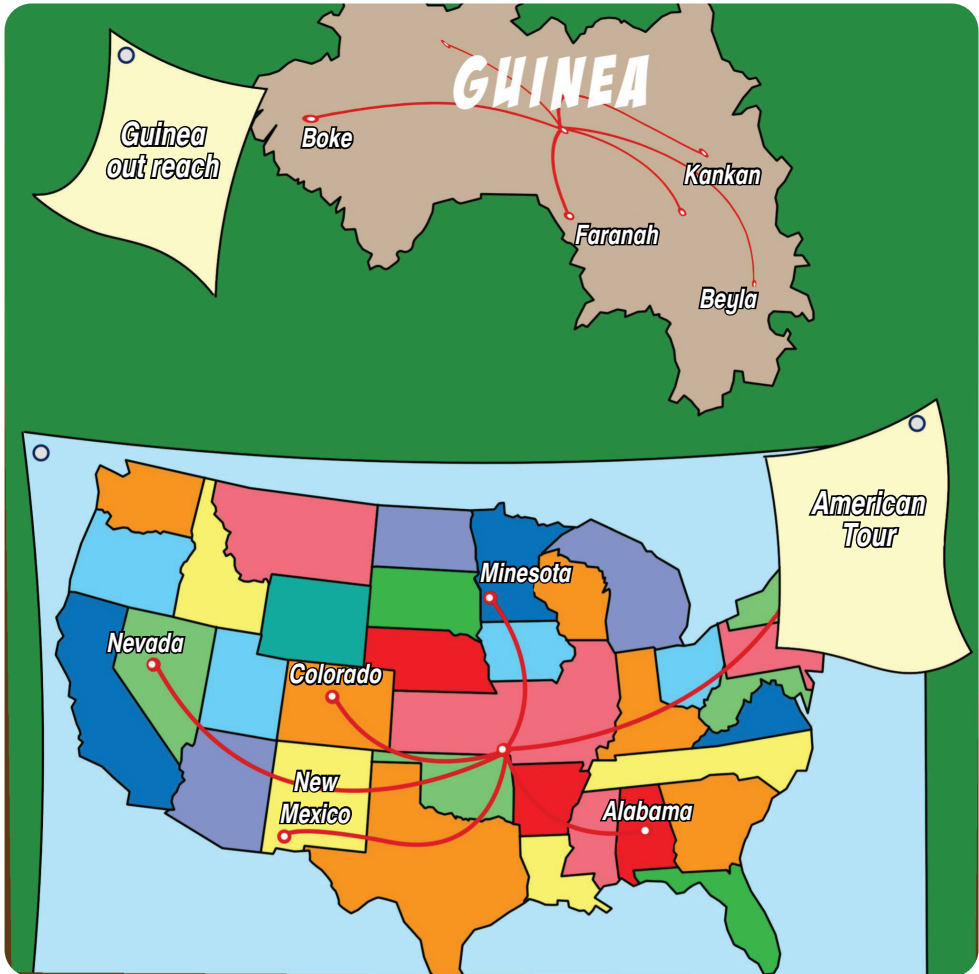

Ke mona moo a ileng a fumana lebitso la 'Mama Afrika.' O ile a sebedisa mmmino wa hae ho susumetsa matsholo a ho fedisa aparteiti Afrika Borwa.

O boetse a sebedisa mmino wa hae ho bina ka tsa bophelo ba hae le ka tseo a di boneng. A fumana monyetla wa ho bapala *difiliming*. Seo sa eketsa ho phahamisa lebitso la hae.

Dinaha tseo a ileng a dula ho tsona di kenyelletsa Amerika le Guinea. Nakongya hae dinaheng tse, o ne a ruta batho ka kontinente ya Afrika le setso le mmino ka kakaretso.

O ile a kgutlela Afrika Borwa ho latela ho lokollwa ha Nelson Rholihlahla Mandela. A tswela pele ka mmino, mme a bapala karolo ya bohlokwa ho ruteng batho ka sewa sa *AIDS*.

Miriam Makeba o fumane dikgau tse ngata bophelong ba hae, re a mo leboha ka karolo ya e bapetseng ntweng ya boitseko ba tokoloho.

Ha a botswa ka dikgau tsa hae, o re, “Kgau ya ka e kgolo, ke ho bona ma-Afrika Borwa a phela ka kgotso.

